

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ MRG5980115
ชื่อโครงการ อัตลักษณ์ทางสัณฐานวิทยาของเมืองกรุงเทพ
นักวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิงหนาท แสงสีหนาท
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
การติดต่อ singhanat.s@gmail.com
ระยะเวลาโครงการ 24 เดือน

อัตลักษณ์เมืองคือการนิยามความหมายถึงการดำรงอยู่ของมนุษย์ในสภาพแวดล้อมซึ่งแฝงไว้ด้วยการกลั่นกรองคุณค่าความสำคัญของภูมิทัศน์และผังความเป็นตัวตนลงไปในกระบวนการนิยามนั้น การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อหาคำตอบถึงลักษณะเฉพาะในด้านรูปทรงภูมิทัศน์ของชุมชนเมืองและความหมายที่ผู้คนมอบไว้ให้แก่สิ่งที่ปรากฏ

การวิจัยศึกษาการผลิตพื้นที่ทางสังคมต่อการอธิบายกระบวนการกลายเป็นเมืองและพบว่าพหุลักษณะของสังคมต่างชนชั้นและรูปทรงภูมิทัศน์ต่างลักษณะคือรากฐานความเป็นชุมชนเมืองกรุงเทพ กระบวนการผลิตรูปทรงภูมิทัศน์ลักษณะต่างๆมีความซับซ้อนยิ่งเมื่อชุมชนต่างยุคสมัยไม่ได้ก่อตัวขึ้นแทนที่ระหว่างกันแต่กลับคงอยู่ ปะปน ทับซ้อน และเชื่อมโยงต่อกันในทางวัฒนธรรม สัณฐานเมืองกรุงเทพถูกค้นพบใน 8 ลักษณะโดยไล่เรียงตามลำดับวิวัฒนาการตั้งถิ่นฐานที่เกิดขึ้นตามคลองลัดมาจนถึงพลวัตของการใช้พื้นที่ในซอยลัด พื้นที่ทางสังคมและภูมิทัศน์เหล่านี้ถูกใช้ในการวิเคราะห์ถึงสำนึกของผู้คนต่อถิ่นที่อยู่อาศัยและใช้ชีวิตเพื่อค้นหาความหมายในคำว่าอัตลักษณ์เมือง การวิจัยพบว่ารูปทรงภูมิทัศน์ต่างลักษณะตราตรึงอัตลักษณ์ของสังคมไว้ด้วยระดับที่แตกต่างกัน ถิ่นสัณฐานในยุคก่อนมีดุลยภาพระหว่างแนวคิดและวิถีชีวิตทางสังคมกับภูมิทัศน์ซึ่งส่งผลให้ผู้คนมีสำนึกความผูกพันและภูมิใจในถิ่นตน แต่รูปทรงภูมิทัศน์ในยุคหลังมอบประสบการณ์ที่ต่างออกไปโดยไม่ตอบรับแนวคิดและวิถีการใช้งาน การเคลื่อนที่ และการรวมกลุ่มบนพื้นที่ การวิจัยค้นพบอัตลักษณ์เมืองซึ่งเป็นความหมายของการแฝงฝังโครงร่างอัตลักษณ์ทางสังคมลงในภูมิทัศน์แต่กลับพบว่ารูปทรงภูมิทัศน์ในปัจจุบันของเมืองไม่ตอบสนองโครงร่างอัตลักษณ์ที่ผู้คนเชื่อและคาดหวังจากสภาพแวดล้อม คู่ตรงข้ามทางวัฒนธรรมได้รับการวิพากษ์ระหว่างการพัฒนากับความต้องการพัฒนาและการผลิตสร้างพื้นที่กับประสบการณ์ในถิ่นที่ รากฐานความเข้าใจที่ถูกสร้างขึ้นนี้ร่วมสนับสนุนให้เกิดการสรรค์สร้างภูมิทัศน์ชุมชนเมืองที่เข้าใกล้ประสบการณ์และความปรารถนาของสังคม

คำสำคัญ ภูมิทัศน์วัฒนธรรม สัณฐานเมือง อัตลักษณ์เมือง สำนึกต่อถิ่นที่

Abstract

Project Code: MRG5980115
Project Title: Morphological Identity of Bangkok
Investigator: Asst. Prof. Singhanat Sangsehanat, Ph.D.
Faculty of Architecture, Silpakorn University
E-mail Address: singhanat.s@gmail.com
Project Period: 24 months

Urban identity is associated with meanings of human existence in the environment where people's recognitions of townscape and self-identity are embedded in that determination. The aim of this research is to question of Bangkok's built forms as well as the ways in which people present the meaning of those environments.

In order to demonstrate urbanization of the city, the research carried out the study of productions of socio-spatial patterns and found that the plurality of classes and townscapes is fundamental of Bangkok communities. The derivation of urban forms is complex because community generations do not replace each other but exist, mix, superimpose and integrate to all cultural heterogeneity. Comprising of eight patterns of forms, Bangkok's urban morphologies are identified by social dynamics and settlement patterns along Khlong-Lat to Soi-Lat (from man-made canal to shortcut alley) of the city. The research applied these classified local morphologies to analyse people's sense of place and found different levels of place attachment. Delivering sense of pleasure and security, early morphological patterns present on the correspondence between social idea and life and built forms. New townscape of the city, nonetheless, hands people awareness in different ways because of its inconsistency to people's use, movement and bond in space. Based on social perceptions, the urban identity is finalized of how people stamp on personal and social identities into the environment; the urban forms, nevertheless, cannot deliver the identity that people hold for, and expect from, their places. The cultural dichotomy was criticized of development and social inquiry as well as productions of spaces and experience of the places in order that townscape could be constructed on the experience and aspiration of society.

Keywords: Cultural Landscape, Urban Morphology, Urban Identity, and Sense of Place